

AB-117

April-2024

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics

(Indian Economic Problems – II)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. ભારતના વિદેશ વ્યાપારનું પ્રમાણ, સ્વરૂપ અને દિશાના ખ્યાલો સમજાવો. 14
અથવા
1. ભારતની આયાત અવેજીકરણની નીતિની સમીક્ષા કરો. 14
2. વ્યાપારી બેંકોના કાર્યો સમજાવો. 14
અથવા
2. વ્યાપારી બેંકોની સમસ્યાઓ સમજાવો. 14
3. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો સમજાવો. 14
અથવા
3. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના સાધનો ચર્ચો. 14
4. ભારતીય કરમાળખાના લક્ષણો ચર્ચો. 14
અથવા
4. ભારતમાં કાળા નાણાના પ્રશ્નો ચર્ચો. 14
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : (ગમે તે સાત) 14
- (1) ખેતપેદાશના વિદેશ વેપાર માટે નીચે પૈકી એક વ્યવસ્થા ઊભી કરવામાં આવી છે.
(a) AEZ (b) SEZ
(c) STP (d) BTP
- (2) નીચે પૈકીની એક ભારતીય સંસ્થા, નિકાસકારોને નિકાસની રકમ વસૂલ કરવાની બાંહેધરી આપે છે.
(a) ECGC (b) DEPB
(c) EPCG (d) IIFT

- (3) જ્યારે ભારતમાં રૂપિયાનું અવમૂલ્યન થાય ત્યારે નીચે પૈકી કયા પદ્ધતિને કારણે થાય છે ?
- (a) ભારતીય નિકાસકાર (b) ભારતીય આયાતકાર
(c) વિદેશી નિકાસકાર (d) ઉપરના બધા જ
- (4) ભારતમાં 1991માં રચાયેલ 'બેન્કિંગ રિફોર્મ સમિતિ'ના ચેરમેન કોણ હતા ?
- (a) સી. રંગરાજન (b) એમ. નરસિંહ
(c) ડૉ. મનમોહન સિંહ (d) આબીદ હુસેન
- (5) નીચે પૈકી કઈ બેંકનો જાહેરક્ષેત્રની બેંકમાં સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (b) એક્સિસ બેંક
(c) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (d) કેનેરા બેંક
- (6) અર્થતંત્રના વિવિધ ક્ષેત્રો પૈકી બેન્કિંગનો _____ ક્ષેત્રમાં સમાવેશ થાય છે.
- (a) ઘરેલું (b) નાણાકીય મધ્યસ્થી
(c) કોર્પોરેટ (d) સરકારી
- (7) નીચેના પૈકી એકનો રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યોમાં સમાવેશ થતો નથી.
- (a) સરકારી બેંક તરીકેનું કાર્ય (b) બેંકોની બેંક તરીકેનું કાર્ય
(c) હુંડીઓ વટાવથી (d) ચલણી નોટો બહાર પાડવી
- (8) રિઝર્વ બેંક દ્વારા શિડ્યુલ બેંકોને તેમની પ્રવાહિતાની જાળવણી માટે જે સવલત પુરી પાડવામાં આવે છે, તે નીચે પૈકીના એક નામે ઓળખાય છે :
- (a) CRR (b) SLR
(c) LAF (d) NPA
- (9) નીચા વ્યાજની નીતિ ઓળખાય છે.
- (a) સસ્તા નાણાંની નીતિ (b) રોકાણ નીતિ
(c) મોંઘા નાણાંની નીતિ (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (10) ભારતીય કર વસૂલાત પદ્ધતિ _____ છે.
- (a) સાધારણ ખર્ચાળ (b) સાધારણ સસ્તી
(c) સસ્તી ~~ખર્ચાળ~~ (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં ખર્ચાળ
- (11) નીચેનામાંથી કયું સાચું છે ?
- (a) પરોક્ષ વેરા પ્રગતિશીલ છે. (b) પ્રત્યક્ષ વેરા અપ્રગતિશીલ છે.
(c) (a) અને (b) બંને (d) પ્રત્યક્ષ વેરા પ્રગતિશીલ છે.
- (12) નોટબંધી કરવાનું કારણ કયું છે ?
- (a) કાળા નાણાં રદ કરવા
(b) ઝડપી ફુગાવો અંકુશિત કરવા
(c) અસામાજિક પ્રવૃત્તિઓ રોકવા
(d) ઉપરના બધા જ

AB-117

April-2024

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics

(Indian Economic Problems – II)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the concept of quantum, composition and direction of India's foreign trade. 14
- OR**
1. Evaluate India's import substitution policy. 14
2. Explain the functions of Commercial Banks. 14
- OR**
2. Explain the problems of Commercial Banks. 14
3. Explain the objectives of the monetary policy of the Reserve Bank of India. 14
- OR**
3. Discuss the tools of the monetary policy of the Reserve Bank of India. 14
4. Discuss the characteristics of Indian tax structure. 14
- OR**
4. Discuss the problems of black money in India. 14
5. M.C.Q. : (any seven) 14
- (1) For foreign trade on agro products, one of the following arrangements have been created.
(a) AEZ	(b) SEZ
(c) STP	(d) BTP
- (2) One of the following institutions in India provides the guarantee to the exporters for the recovery of the export amounts.
(a) ECGC	(b) DEPB
(c) EPCG	(d) IIFT
- (3) When the Indian rupee is devalued, which of the following parties is benefitted ?
(a) Indian exporter	(b) Indian importer
(c) Foreign exporter	(d) All of the above

- (4) Who was the chairman of the 'Banking Reform Committee' appointed in 1991 in India ?
- (a) C. Rangrajan (b) M. Narsimham
(c) Dr. Manmohan Singh (d) Abid Hussain
- (5) Which of the following bank is not included in the public sector bank ?
- (a) Bank of India (b) Axis Bank
(c) State Bank of India (d) Canara Bank
- (6) Among different sectors of the economy banking is treated as _____ sector.
- (a) Household (b) Financial Intermediary
(c) Corporate (d) Government
- (7) One of the following is not included in the functions of the Reserve Bank of India.
- (a) Government Bank (b) Bankers' Bank
(c) Bill Discounting (d) To issue currency notes
- (8) The facility provided by Reserve Bank to the scheduled banks for maintaining liquidity is called by one of the following names :
- (a) CRR (b) SLR
(c) LAF (d) NPA
- (9) A low interest policy is known as
- (a) Cheap money policy (b) Investment policy
(c) Dear money policy (d) None of the above
- (10) Indian tax collection system is _____.
- (a) moderately costly (b) moderately cheap
(c) cheap (d) costly
- (11) Which of the following is true ?
- (a) Indirect taxes are progressive. (b) Direct taxes are regressive.
(c) Both (a) and (b) (d) Direct taxes are progressive.
- (12) Which is the reason for demonetization ?
- (a) To curb black money
(b) To check hyper inflation
(c) To prevent anti-social activities
(d) All of the above
-